

عوامل اقتصادی مؤثر بر عملکرد تیم‌های شرکت‌کننده در

جام جهانی فوتبال ۲۰۱۴ برزیل

فریبا عسکریان^۱، زهرا شیرعلیزاده^۲

چکیده:

در قرن حاضر، ورزش به عنوان یکی از چند صنعت برتر در سطح دنیا شناخته شده است و در بین فعالیت‌های گوناگون ورزشی، بی تردید فوتبال پرطرفدارترین فعالیت ورزشی محسوب می‌شود تا جایی که در بیشتر کشورهای پیشرفته از آن به عنوان صنعت فوتبال نام برده می‌شود، اما موفقیت بین‌المللی تیم‌های ملی فوتبال به طور قابل توجهی متأثر از عوامل اجتماعی-اقتصادی است که در تحقیق حاضر تأثیر عوامل اقتصادی بر عملکرد تیم‌های شرکت‌کننده در جام جهانی فوتبال ۲۰۱۴ برزیل مورد بررسی قرار گرفته است. روش پژوهش، توصیفی - تحلیلی بوده و با توجه به ماهیت موضوع، گردآوری داده‌ها با استفاده از روش کتابخانه‌ای و به شکل اسنادی است. جامعه و نمونه‌ی آماری این تحقیق، شامل ۳۲ تیم حاضر در بیستمین دوره‌ی جام جهانی است. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون‌های کلموگروف - اسمیرنوف و رگرسیون تک‌متغیره انجام شد. یافته‌ها نشان داد که بین تولید ناخالص داخلی و عملکرد تیم‌های فوتبال رابطه‌ی معنادار و مثبتی وجود دارد ($p=0/049$, $t=-0/335$). اما میزان بیکاری ($p=0/723$ و $t=0/358$)، تورم ($p=0/872$) و $t=-0/162$) تأثیر معناداری بر عملکرد یا موفقیت‌های ورزشی تیم‌های فوتبال ندارد. با توجه به نتایج حاصله، تولید ناخالص داخلی و ثروت یک کشور باعث بهبود عملکرد و موفقیت‌های ورزشی بیشتر به خصوص در زمینه‌ی فوتبال می‌شود.

واژه‌های کلیدی: جام جهانی فوتبال، عملکرد ورزشی، عوامل اقتصادی.

۱. دانشیار مدیریت ورزشی دانشگاه تبریز askarian@tabrizu.ac.ir

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه تبریز

مقدمه

در حال حاضر، ورزش و تفریحات سالم در کشورهای توسعه‌یافته به عنوان یک صنعت مهم و عامل اثرگذار در رشد اقتصاد ملی مورد توجه است و یکی از درآمدزاترین صنایع در قرن بیست و یک به شمار می‌رود. صنعت ورزش به سرعت جهانی گشته، همه جا را تسخیر کرده و در سراسر دنیا ریشه دوانیده‌است تا میلیاردها انسان از آن بهره‌مند شوند. صنعت ورزش با در اختیار داشتن عامل محرکی همچون مسابقات بزرگ ورزشی، امکان بهره‌گیری از فرصت‌های تبلیغاتی و رسانه‌ها را فراهم نموده‌است که این موضوع خود موجب ایجاد بستر لازم برای تعامل مابین صنعت، تجارت و ورزش گردیده‌است (۱).

امروزه ورزش نمونه‌ی مطالعاتی مهمی برای جامعه به شمار می‌رود (۲). از یک سو، نقش آن در تحکیم روابط کشورها و از سوی دیگر، نقش ابزاری این پدیده در جهت سنجش و مقایسه کشورها با یکدیگر باعث شده تا پژوهشگران، ورزش را مؤلفه‌ای جدا نندنی از تمامی ارتباطات و مبادلات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشورهای مختلف جهان در نظر بگیرند. جکسون و پالمر (۱۳۸۰) معتقدند که با افزایش چشم‌گیر نقش ورزش در توسعه‌ی اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و حتی سیاسی کشورها، پیشرفت در زمینه‌ی ورزش به یکی از اولویت‌های راهبردی برنامه‌ریزان در کشورهای مختلف دنیا تبدیل شده است و یکی از موارد مهم و موردتوجه برنامه‌ریزان ورزشی، فتح سکوه‌ای بین‌المللی و افتخارآفرینی در ورزش است که از راه سرمایه‌گذاری روی تیم‌های ملی می‌تواند به آن نایل شوند (۳). در میان رویدادهای ورزشی بزرگ، مسابقات جام جهانی فوتبال را می‌توان تجلی‌گاه توانمندی‌های کشورهای مختلف جهان با یکدیگر دانست (۴،۵). از این رو بسیاری از کشورها در تلاش‌اند تا با برنامه‌ریزی، ورزشکارانی را آماده و روانه‌ی مسابقات کنند که موفقیت آن‌ها را در رویدادهای بزرگ تضمین نماید (۶). از آنجایی که همه‌ی تلاش‌های وزارت ورزش و فدراسیون‌های ورزشی در هر کشور متمرکز بر تیم‌های ملی است، تیم ملی هر رشته ورزشی را می‌توان جلوه‌گاه تلاش‌ها و کوشش‌های ورزشی در آن کشور دانست (۴،۵).

در بیشتر کشورهای پیشرفته به دلیل رشد روزافزون فوتبال خصوصاً در زمینه‌ی اقتصادی و تجاری، از این ورزش به عنوان صنعت فوتبال نام برده می‌شود. همگام با افزایش تمایلات نسبت به این رشته‌ی ورزشی تغییرات زیادی در فوتبال و امور مربوط به آن به‌وجود آمده تا جایی که فوتبال حرفه‌ای در بسیاری کشورها به صنعتی تمام‌عیار تبدیل شده‌است (۷). ورزش فوتبال، به گواه شواهد موجود پرطرفدارترین و محبوب‌ترین ورزش در عرصه‌ی بین‌المللی و یکی از قوی‌ترین پدیده‌های اجتماعی است به‌طوری‌که بسیاری از کشورهای پنج‌قاره آن را در ردیف ورزش ملی خود محسوب می‌دارند. لبریز بودن ورزشگاه‌ها و برخورداری رقابت‌ها از بینندگان چند صد میلیونی، فوتبال را مردمی‌ترین ورزش جهان معرفی کرده‌است (۸). اقتصاددانان اخیراً توجه ویژه‌ای به ورزش و مخصوصاً فوتبال کرده‌اند که دو دلیل مهم برای این کار وجود دارد؛ اولین دلیل این است که فوتبال در طول چند سال گذشته به یک صنعت جهانی چند میلیارد دلاری تبدیل شده‌است و درآمد فراوانی برای اشخاص خصوصی، باشگاه‌ها و هم‌چنین سازمان‌های ملی و بین‌المللی ایجاد می‌کند و دلیل دوم هم ملاحظات اقتصادی-سیاسی ورزش‌هاست، به طوری که در بسیاری از کشورها فوتبال به عنوان ابزاری برای بیان ملی‌گرایی و ارتقای قدرت ملتها و وضعیت بین‌المللی مورد استفاده قرار می‌گیرد (۹،۱۰).

امروزه عملکرد تیم‌های ورزشی تحت تأثیر عوامل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و جغرافیایی متعددی قرار دارد و تأثیر این عوامل بر عملکرد بازیکنان، کادر فنی و مدیران و در نتیجه کسب موفقیت تیم‌ها بسیار چشم‌گیر و اساسی می‌باشد به طوری که بدون در نظر گرفتن تأثیر این عوامل در مسابقات ورزشی به‌ویژه رویدادهای بین‌المللی نمی‌توان به پیروزی و موفقیت دست یافت (۱). بنابراین، علاقه‌ی فوق‌العاده به موفقیت‌های ملی در رویدادهای مختلف، محققان را برآن داشته‌است که به بررسی مبانی اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و جغرافیایی موفقیت‌های رویدادهای مختلف بپردازند. این تحقیقات جهت شناخت عواملی است که بر عملکرد ورزش تأثیر می‌گذارد و بر میزان دارایی‌ها، جمعیت یک کشور و منابع فرهنگی و اجتماعی متمرکز می‌باشد (۱۱،۱۲). عوامل متعددی عملکرد تیم‌های فوتبال را چه در سطح داخلی و چه در سطح بین‌المللی تحت تأثیر قرار می‌دهد. بدین منظور تحقیقاتی که در سطح بین‌المللی انجام شده‌اند، عوامل مؤثر بر عملکرد ورزشی را شناسایی کرده‌اند که از جمله‌ی این عوامل می‌توان به عوامل اقتصادی (۱۳)، شرایط سیاسی (۱۴)، اندازه‌ی جمعیت (۱۴،۱۵،۱۶،۱۷،۱۸)، آب و هوا (۱۹،۱۴)، حق میزبانی (۱۶،۱۷) و وضعیت آموزشی- بهداشتی (۱۸) اشاره کرد که به طور جداگانه یا در تعامل باهم می‌توانند در کسب افتخارات بین‌المللی و ارتقاء عملکرد ورزشی نقش داشته‌باشند. تحقیقات داخلی هم تأثیر تولید ناخالص داخلی (۲۰،۲۱،۲۲)، آب و هوا (۲۰)، اندازه‌ی جمعیت، امید به زندگی، ضریب جینی (۲۰،۲۱)، نرخ باسوادی (۲۰،۲۳) و میزبانی (۲۰) را نشان دادند. البته، در مورد تأثیر عوامل مذکور بر عملکرد ورزشی نتایج ضد و نقیضی به چشم می‌خورد (۱۱،۱۸)؛ به عنوان مثال، جانسون و علی^۱ (۲۰۰۰ و ۲۰۰۴)، سوئن و لویی^۲ (۲۰۰۸) و ماترس و نامورو^۳ (۲۰۰۴) معتقدند که اندازه‌ی جمعیت در کنار تولید ناخالص داخلی تأثیر مثبت و به‌سزایی در موفقیت‌های المپیک دارد. درحالی‌که نتایج هافمن و همکاران^۴ (۲۰۰۲) و رابرتز^۵ (۲۰۰۶) نشان می‌دهد که اندازه‌ی جمعیت نمی‌تواند بر موفقیت‌های ورزشی تأثیر قابل توجهی داشته‌باشد. همچنین شریعتی فیض آبادی (۲۰۱۴ و ۲۰۱۳)، معتقد است که تولید ناخالص داخلی بر عملکرد ورزشی تأثیر دارد، اما نتایج دخت باقر (۲۰۱۳)، عدم تأثیر تولید ناخالص داخلی بر عملکرد و موفقیت‌های ورزشی را نشان می‌دهد (۱۴،۲۲،۲۳،۲۴،۱۷،۲۵،۱۳،۲۶،۲۷).

نکته‌ی غیر قابل انکار، علاقه‌ی شدید به موفقیت و تمایل محققان و سیاست‌گذاری برای بررسی و تشریح این موفقیت‌ها، خصوصاً در رویدادهایی مانند المپیک و بازی‌های جام جهانی است. لذا مطالعات فراوانی از پایان قرن بیستم در مورد سیاست‌های کشورهای مختلف در رابطه با ورزش انجام شده‌است. با توجه به این‌که تشریح موفقیت ورزشی و یافتن دلایل موفقیت، خود پیش‌نیاز و زمینه‌ساز موفقیت‌های آتی است، اهمیت نگاه به این مسأله کاملاً ملموس است (۲۸). بنابراین، همان‌طور که عنوان شد امروزه عملکرد تیم‌های ورزشی تحت تأثیر عوامل اقتصادی- اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و جغرافیایی متعددی قرار دارد و تأثیر این عوامل بر عملکرد بازیکنان، کادر فنی و مدیران و در نتیجه کسب موفقیت تیم‌ها بسیار چشم‌گیر و اساسی است؛ به طوری که بدون در نظر گرفتن تأثیر این عوامل در مسابقات ورزشی به‌ویژه رویدادهای بین‌المللی نمی‌توان به پیروزی و موفقیت دست یافت. از این رو توسعه‌ی صنعت فوتبال، مستلزم گسترش باشگاه‌ها، مکان‌های ورزشی، تأمین تجهیزات، آموزش و پرداخت هزینه‌های مربوط به دستمزد مربیان، بازیکنان و کارکنان است که با توجه به حرفه‌ای شدن این رشته‌ی ورزشی به منابع مالی نیاز دارد (۱). با توجه به اهمیت عوامل اقتصادی، برخی معتقدند که دستیابی به عملکرد ورزشی نسبتاً مطلوب

^۱Johanson & Ali

^۴Hoffmann et al

^۲Lui & Suen

^۵Roberts

^۳Matros & Namoro

مدیون توسعه‌یافتگی مؤلفه‌های اقتصادی - صنعتی است (۲۹،۱۱). نتایج کاستونکا و اسکوریچ (۲۰۱۱) در تأیید مطالعه‌ی جوکل و همکاران^۱ (۱۹۵۶) نشان می‌دهد که بهبود سرانه‌ی تولید ناخالص داخلی^۲ (GDP) یا ملی^۳ (GNP) به عنوان یک شاخص اقتصادی در کسب موفقیت و مدال‌های المپیک تأثیر بسزایی دارد (۳۰،۱۹). هرچند که برخی کشورها با عدم برخورداری از وضعیت نسبتاً خوب، ممکن است چند مدالی را کسب کنند (۱۸،۳۱). لذا توجه به عوامل ذکر شده توسط مدیران و مسئولان مربوطه کشورهای مختلف می‌تواند گام مؤثری در جهت کسب موفقیت‌های بین‌المللی ورزشی بیشتر از جمله جام جهانی باشد. جام جهانی فوتبال، مسابقات حرفه‌ای فوتبال است که در رده‌ی مردان و بین اعضای فدراسیون بین‌المللی فوتبال (فیفا) برگزار می‌شود. این مسابقات از سال ۱۹۳۰ به طور مرتب و هر چهار سال یک بار برگزار می‌شود و تنها در سال‌های ۱۹۴۲ و ۱۹۴۶ به علت جنگ جهانی دوم برگزار نشد. قهرمان مسابقات جام جهانی ۲۰۱۴، کشور آلمان است. تاکنون ۲۰ جام جهانی برگزار شده‌است و تنها ۸ کشور موفق به فتح این مسابقات شدند و کشور برزیل با ۵ قهرمانی، پرافتخارترین تیم این رقابت‌هاست. هم‌چنین برزیلی‌ها تنها تیم در دنیا هستند که در تمام ۲۰ دوره‌ی رقابت‌ها حضور داشته‌اند. ایتالیا و آلمان با چهار قهرمانی، دومین تیم‌های پرافتخار دنیا هستند. اوورگوئه و آرژانتین با ۲ قهرمانی و کشورهای انگلستان، فرانسه و اسپانیا کشورهای دیگری هستند که تجربه‌ی کسب عنوان قهرمانی را داشته‌اند.

با توجه به این که امروزه فوتبال، فراتر از یک صنعت مرزهای کشورها را درنوردیده‌است و انتظار می‌رود که به بی‌رقیب‌ترین ورزش جهان از لحاظ درآمدزایی برسد و هم‌چنین توسعه و محبوبیت جهانی آن و اهمیت رویداد بزرگی چون مسابقات جام جهانی و اثرات اقتصادی شایانی که برای کشورها به ارمغان می‌آورد، لذا در این تحقیق سعی بر آن است تا با بررسی تأثیر عوامل اقتصادی (تولید ناخالص داخلی، تورم و میزان بیکاری)، بر عملکرد ۳۲ تیم شرکت‌کننده در بیستمین دوره‌ی مسابقات جام جهانی ۲۰۱۴ برزیل، گام مؤثری در تبیین و شناخت عوامل مؤثر بر موفقیت تیم‌های شرکت‌کننده در رویدادهای بین‌المللی به‌ویژه در زمینه‌ی فوتبال برداشته شود.

روش شناسی تحقیق

تحقیق حاضر از نوع توصیفی - تحلیلی بوده و با توجه به ماهیت موضوع جمع‌آوری اطلاعات با استفاده از روش کتابخانه‌ای و به شکل اسنادی است که داده‌های مربوط به عوامل اقتصادی مؤثر شامل تولید ناخالص داخلی، بیکاری و تورم بر عملکرد ۳۲ تیم شرکت‌کننده در جام جهانی ۲۰۱۴ برزیل جمع‌آوری شد و رابطه‌ی بین عملکرد تیم‌ها و این متغیرها محاسبه گردید.

جامعه و نمونه‌ی آماری تحقیق

جامعه آماری این تحقیق، شامل ۳۲ تیم حاضر در بیستمین دوره‌ی جام جهانی می‌باشد که با توجه به نوع تحقیق، حجم نمونه برابر با جامعه‌ی آماری در نظر گرفته‌شد.

ابزار جمع‌آوری داده‌ها

در این تحقیق، با استفاده از اسناد موجود، داده‌های مربوط به تولید ناخالص داخلی، تورم با استفاده از داده‌های بانک جهانی^۴ و بیکاری با استفاده از داده‌های اقتصاد بازرگانی جمع‌آوری و سپس رابطه‌ی بین عملکرد تیم‌ها و متغیرهای دیگر تحقیق محاسبه شدند. در این تحقیق از آزمون کلموگروف - اسمیرنوف^۵ برای سنجش طبیعی بودن توزیع

^۱Joukle et al

^۲Gross Domestic Product

^۳Gross National Product

^۴World Bank

^۵Kolmogorov-Smirnov test

داده‌ها و در گام بعد از رگرسیون تک متغیره برای آزمون فرضیات استفاده گردید. هم‌چنین تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۱ انجام گرفت.

یافته‌های تحقیق

جدول شماره (۱). داده‌های توصیفی پژوهش بر اساس تولید ناخالص داخلی، تورم، بیکاری

ردیف	کشورها	مقام	تولید ناخالص داخلی (میلیارد)	بیکاری	تورم
۱	آلمان	1	3,634,822,579,319000	5/1	1/5
۲	آرژانتین	2	609,888,971,018	6/4	10/9
۳	هلند	3	800,173,475,310	8/5	2/5
۴	کلمبیا	4	378,147,773,316	8/44	2
۵	فرانسه	5	2,734,949,064,749000	10/1	0/9
۶	کاستاریکا	6	49,621,089,476	8/3	5/2
۷	برزیل	7	2,245,673,032,354,000	4/3	6/2
۸	بلژیک	8	508,115,693,500	8/4	1/1
۹	شیلی	9	277,198,774,857	5/67	1/8
۱۰	مکزیک	10	1,260,914,660,977,000	4/25	3/8
۱۱	آمریکا	11	16,800,000,000,000,000	7	2
۱۲	الجزایر	12	210,183,410,526	9/8	3/3
۱۳	نیجریه	13	521,803,314,654	21/1	8/5
۱۴	سوئیس	14	650,376,882,028	3/5	-0/2
۱۵	یونان	15	241,720,741,048	27/3	-0/9
۱۶	اروگوئه	16	55,707,944,642	6/1	8/6
۱۷	کرواسی	17	57,538,524,789	21/6	2/2
۱۸	اسپانیا	18	1,358,262,668,313,000	25/73	1/4
۱۹	پرتغال	19	220,022,146,704	15/3	0/3
۲۰	اکوادور	20	90,023,493,747	5	2/7
۲۱	بوسنی و هرزگوین	21	17,827,710,271	44/55	-0/1
۲۲	ایران	22	368,904,351,627	11/2	39/3
۲۳	ایتالیا	23	2,071,306,890,125,000	12/6	1/2
۲۴	انگلیس	24	2,521,380,958,035,000	7/2	2/6
۲۵	غنا	25	47,928,717,949	3/6	11/6
۲۶	روسیه	26	2,096,777,030,571,000	5/6	6/8
۲۷	ساحل عاج	27	30,905,260,389	4	2/6

ردیف	کشورها	مقام	تولید ناخالص داخلی (میلیارد)	بیکاری	تورم
۲۸	استرالیا	28	1,560,597,150,412,000	5/8	2/4
۲۹	کره جنوبی	29	1,304,553,972,502,000	3/1	1/3
۳۰	ژاپن	30	4,901,529,519,266,000	3/7	0/4
۳۱	کامرون	31	29,274,957,493	3/8	1/9
۳۲	هندوراس	32	18,550,011,298	4/5	5/2

نتایج آزمون کلموگروف - اسمیرنوف (جدول ۱) نشان داد که تمامی داده‌ها دارای توزیع طبیعی می‌باشند ($p > 0.05$).

جدول شماره (۲). آزمون کلموگروف - اسمیرنوف برای توزیع داده‌ها

متغیر	آماره	معنی داری (p)
تولید ناخالص داخلی	۱/۹۳	۰/۰۷۹
بیکاری	۱/۶	۰/۰۸۱
تورم	۱/۱۲	۰/۱۶
عملکرد	۲/۴۷	۰/۰۷۲

هم‌چنین نتایج آزمون رگرسیون وجود رابطه‌ی خطی بین دو متغیر را نشان می‌دهد ($F=0.112$ و $p=0.049$). و با توجه به نتایج به‌دست آمده ($p=0.049$ و $t=-0.335$)، تأثیر معنی‌دار تولید ناخالص داخلی بر عملکرد ورزشی تیم‌های فوتبال تأیید می‌شود. هم‌چنین در جدول ۲، ستون ضرایب استاندارد شده، سهم اثر معنی‌دار تولید ناخالص داخلی را در عملکرد نشان می‌دهد که 0.069 واحد است؛ یعنی، اگر تولید ناخالص داخلی یک واحد (یک میلیون ریال) تغییر کند، 0.069 تغییر در میزان عملکرد ورزشی تیم‌های فوتبال ایجاد می‌شود. از طرفی، با توجه به مقادیر ضریب تعیین (R^2) چنین استنباط می‌شود که تولید ناخالص داخلی ۳۱ درصد از واریانس متغیر عملکرد ورزشی تیم‌های مربوطه را تبیین می‌کند.

جدول شماره (۳). جدول رگرسیونی تأثیر تولید ناخالص داخلی بر عملکرد ورزشی کشورها

شاخص	ضرایب استاندارد نشده		F	R ²	t	P
	B	خطای معیار				
ثابت	۱۶/۷۴۵	۱/۸۳			۹/۱۲	۰/۰۰۱
تولید ناخالص داخلی	-۰/۰۰۰۰۰۰۱	<۰/۰۰۱	۰/۶۹	۰/۳۱	-۰/۳۳۵	۰/۰۴۹

با توجه به مقادیر ($p=0.049$ و $t=-0.162$)، عدم تأثیر معنی‌دار تورم بر عملکرد ورزشی تیم‌های فوتبال تأیید می‌شود. به عبارت دیگر، تورم سهم اثر معنی‌داری بر عملکرد ورزشی تیم‌های فوتبال حاضر در بیستمین جام جهانی فوتبال نداشته است (جدول ۳).

جدول شماره (۴). جدول رگرسیونی تأثیر تورم بر عملکرد ورزشی

P	t	R ²	ضرایب	ضرایب استاندارد نشده		شاخص
			استاندارد شده	خطای معیار	B	
			Beta			
<۰/۰۰۱	۶/۶۱۴	۰/۰۱		۲/۵۴	۱۶/۸	ثابت
۰/۸۷۲	-۰/۱۶۲		-۰/۰۳	۰/۱۸۹	-۰/۰۳۱	تورم

هم‌چنین با توجه به مقادیر $p=۰/۷۲۳$ و $t=۰/۳۵۸$ ، عدم تأثیر معنی‌دار بیکاری بر عملکرد ورزشی تیم‌های فوتبال تأیید می‌شود. به عبارت دیگر، بیکاری سهم اثر معنی‌داری بر عملکرد ورزشی ندارد (جدول ۴).

جدول شماره (۵). جدول رگرسیونی تأثیر بیکاری بر عملکرد ورزشی

P	t	R ²	ضرایب	ضرایب استاندارد نشده		شاخص
			استاندارد شده	خطای معیار	B	
			Beta			
<۰/۰۰۱	۸/۱۴	۰/۰۴		۱/۹۸	۱۶/۱۲	ثابت
۰/۷۲۳	۰/۳۵۸		-۰/۰۶۵	۰/۲۴	۰/۸۶	بیکاری

بحث و نتیجه‌گیری

در چند دهه‌ی اخیر، کمتر کسی تصور می‌کرد که ورزش به صورت یک کالا یا محصول تجاری در سیستم اقتصادی جوامع نقش مؤثر داشته باشد. آن گونه‌که تحقیقات نشان می‌دهد صنعت ورزش، نقش قابل توجهی به عنوان یکی از سودآورترین صنایع در بین صنایع بزرگ دنیا ایفا می‌نماید. ورزش، در جوامع امروزی نقش بسیار مهمی بازی می‌کند. از نقطه نظر اقتصادی، ورزش بخش قابل توجهی از سرگرمی و سرویس و خدمات صنایع تخمین زده می‌شود. تأثیر اقتصادی فوتبال تنها، نقطه‌ای از این کوه یخی عظیم اقتصادی را نشان می‌دهد (۳۲) و امروزه جزء زیباترین و پرطرفدارترین و محبوب‌ترین رویدادهای ورزشی به‌شمار می‌رود (۳۳) و پدیده‌ای است که بر بسیاری از مسائل اقتصادی، اجتماعی و حتی سیاسی کشورها اثر می‌گذارد (۳۴). فوتبال در گذر زمان از رویداد صرف به ورزشی درآمدزا تبدیل شده‌است، به گونه‌ای که در کشورهای پیشرفته به دلیل رشد در چندین بعد و به طور ویژه در ابعاد تجاری و اقتصادی از آن با عنوان صنعت فوتبال یاد می‌شود (۱). لذا رقابت کشورها برای کسب مدال در رویدادهای بین‌المللی شدت بالایی به خود گرفته‌است و این امر موجب شده که محققان درباره‌ی علل موفقیت و عدم موفقیت ورزشی کشورها، به بررسی عوامل اقتصادی- اجتماعی، فرهنگی، جغرافیایی مؤثر بر عملکرد ورزشی آن‌ها در رقابت‌های مختلف از جمله جام جهانی فوتبال بپردازند. از این رو، هدف از انجام این پژوهش تأثیر عوامل اقتصادی به‌ویژه تولید ناخالص داخلی برای عملکرد بهتر و کسب موفقیت‌های بیشتر در جام جهانی فوتبال ۲۰۱۴ بوده‌است. نتایج به دست آمده از این تحقیق مؤید تأثیر به‌سزای تولید ناخالص داخلی در بهبود عملکرد ورزشی تیم‌های شرکت

کننده‌است، اما نتایج مربوط به یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد که بین تأثیر تورم و بیکاری بر عملکرد ورزشی تفاوت معنی‌داری مشاهده نگردید.

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که تولید ناخالص داخلی بر عملکرد ورزشی تیم‌های فوتبال تأثیر دارد. این یافته‌ی تحقیق نشان می‌دهد که با افزایش تولید ناخالص داخلی به عنوان یکی از شاخص‌های اقتصادی کشورها، عملکرد ورزشی آن‌ها در رویدادهای بین‌المللی همچون جام جهانی افزایش می‌یابد. جیانگ و همکاران (۲۰۱۰)، شاخص‌های اقتصادی را به عنوان بنیادی‌ترین عامل تأثیرگذار بر توسعه‌ی ورزشی معرفی می‌کنند و معتقدند که یک جامعه‌ی ثروتمند قادر به تخصیص مبلغ بیشتری از منابع به توسعه‌ی زیرساخت‌های ورزشی (از جمله، استادیوم‌ها، تجهیزات و مربیگری حرفه‌ای) است که ایجاد و توسعه‌ی استعداد ورزشی بیشتری را در کشور به همراه خواهد داشت (۲۹،۱۱،۸). بسیاری از کشورها هم نشان داده‌اند که افزایش بودجه‌ی ورزش قهرمانی می‌تواند منجر به افزایش کسب مدال‌ها در بازی‌های المپیک شود. درآمد بیشتر، ممکن است به کشورها این اجازه را بدهد، تا در ورزش‌ها تخصصی‌تر شوند، ورزشکاران بهتری را آموزش دهند، گروه‌های زیادی را به مسابقات اعزام نمایند و در نتیجه موفقیت‌های بیشتری نسبت به سایر کشورها در رویدادهای جهانی کسب کنند (۳۵). در تحقیق حاضر نیز همان‌طور که اشاره شد میزان تولید ناخالص داخلی بر عملکرد ورزشی تیم‌ها مؤثر می‌باشد که با نتایج تحقیقات انجام شده در رابطه با تأثیر تولید ناخالص داخلی بر عملکرد ورزشی، شریعتی فیض‌آبادی و همکاران (۲۰۱۴)، امپریال و هاگرم^۱ (۲۰۱۱)، لویی و فادال (۲۰۱۰)، جانسون و علی (۲۰۰۰ و ۲۰۰۴)، باس و برنارد^۲ (۲۰۰۴)، راتک و ویتک (۲۰۰۸)، کاستونکا و اسکوریچ (۲۰۱۱)، کریشنا و هاگلند^۳ (۲۰۰۸)، شریعتی فیض‌آبادی (۲۰۱۳ و ۲۰۱۴)، فخری (۲۰۱۲) و محمدی (۲۰۱۱) همسو می‌باشد (۳۷،۳۶،۳۰،۲۷،۲۴،۲۲،۲۱،۲۰،۱۹،۱۸،۱۵،۱۴)، اما با نتایج دخت باقر (۱۳۹۲) ناهمسو است (۲۳). در توضیح علت تأثیرگذار نبودن تولید ناخالص داخلی بر عملکرد ورزشی در پژوهش دخت باقر می‌توان گفت که این تحقیق بر روی عملکرد تیم‌های فوتبال لیگ برتر ایران انجام گرفته و نتایج نشان می‌دهد که تیم‌های شهرستانی حاضر علی‌رغم تولید ناخالص داخلی بیشتر، عملکرد ضعیفی داشتند. یافته‌ی دیگر تحقیق نشان می‌دهد که میزان تورم بر عملکرد ورزشی تیم‌های فوتبال تأثیر ندارد. با توجه به مقدار ($p=0/872$)، در تبیین این موضوع باید گفت که اگر در کشوری قیمت کالاها و خدمات طی یک دوره‌ی زمانی معین افزایش یابد، نمی‌توان انتظار داشت که این افزایش قیمت بر عملکرد و موفقیت‌های ورزشی آن کشور در رویدادهای بین‌المللی مؤثر باشد. مثلاً کشور آرژانتین که در میان ۳۲ تیم حاضر در این دوره، جزء سه کشور نخست در میزان تورم بالا است، توانست در این دوره از بازی‌ها مقام دوم را به خود اختصاص دهد، در حالی که ژاپن با میزان تورم تنها ۰/۴، در رتبه‌ی سی‌ام این تورنمنت قرار گرفت. پس، تغییر در میزان تورم، باعث تغییر در میزان عملکرد ورزشی نمی‌شود. این نتیجه با تحقیق امپریال و هاگرم^۱ (۲۰۱۱)، مبنی بر عدم تأثیر تورم بر عملکرد ورزشی همسو است (۳۶).

نتیجه دیگر تحقیق نشان می‌دهد که میزان بیکاری بر عملکرد ورزشی تیم‌های فوتبال تأثیر معناداری ندارد. بیکار در اقتصاد به فردی گفته می‌شود که در سن کار (۱۵ تا ۶۵ سال) و جویای کار باشد اما شغل یا منبع درآمدی پیدا نکند. با توجه به مقدار ($p=0/723$)، در توضیح می‌توان گفت که کشورهایی همچون فرانسه، نجریه و یونان با درصد بیکاری بالا نسبت به کشورهای چون ژاپن، کره و کامرون که درصد بیکاری در کشورشان پایین است،

عملکرد بهتر و رتبه بالاتری کسب کرده‌اند. به عبارت دیگر، با تغییر میزان بیکاری، تغییر و نوسانی در عملکرد و موفقیت در رویدادهای بین‌المللی همچون جام جهانی به وجود نمی‌آید. این نتیجه پژوهش با تحقیق امپریال و هاگرمین مبنی بر عدم تأثیر بیکاری بر عملکرد ورزشی و رتبه کشورها در مسابقات جام جهانی همسو است (۳۶).

در پایان با توجه به نتایج پژوهش می‌توان اذعان داشت که افزایش تولید ناخالص داخلی، به عنوان عامل اصلی اقتصادی می‌تواند بیشترین تأثیر را بر عملکرد ورزشی تیم‌ها در رقابت‌های بین‌المللی داشته باشد. لذا پیشنهاد می‌شود که با توجه به تأثیر چشمگیر تولید ناخالص داخلی، کشورهایی که درصد تولید ناخالص داخلی‌شان بیشتر است روی تیم‌های ملی سرمایه‌گذاری و توجه بیشتری کنند تا بتوانند نتایج بهتری در رقابت‌های بین‌المللی فوتبال به دست آورند و نیز کشورهایی که میزان تولید ناخالص داخلی کمتری دارند، بایستی توجه داشته باشند که افزایش تولید ناخالص داخلی باعث می‌شود که تیم‌های ملی‌شان در رقابت‌های جهانی نتیجه‌ی بهتری بگیرند.

منابع و مأخذ

1. Askarian, F. (۲۰۰۵). The study economic conditions of the sports industry in the years 1377 and 1380 (relying on estimates GDSP). PhD dissertation in Sports Management and Planning, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, Tehran University.
2. Robertson, r. (2007). Recovering the social: Globalization, football and transnationalism: *Global Network*; 7 (2), 166-86. *History of Physical Education and sport*, Trois Rivieres, Quebec.
3. Dehgan, Qhfrkhy, A. (2011). Evaluation National Volleyball Coaches performance evaluation teams using 360 degree feedback. Master's thesis, Faculty of Tehran University of Physical Education; 83- 85. (Persian)
4. De Bosscher, V., De Knop, P., Bottenburg, V. M. and Shibli, S. (2006). A Conceptual Framework for Analysing sports policy Factors leading to International sporting success, *European Sport Management Quarterly*; 6(2). 185-215.
5. Dolles, H., & Soderman, S. (2008). Mega-sporting events in Asia — impacts on society, business and management: An Introduction. *Asian. Business and Management journal*; 147-62.
6. Hyde, K. & Pritchard, A., (2009). Twenty cricket: An examination of the critical success factors in the development of the competition. *International Journal of Sports Marketing & Sponsorship*; 113–36.
7. Monica M, Martin H, (2000). The New Football Business: a challenge for elite follower A case study for the IFK GÖTEBORG, *International Business, Master Thesis*; No 2000:18
8. Galilian, Gholam Reza, Khabiri, M. (2005). Description of the club's Premier League football clubs, and compare it with China leagues, Malaysia and the UK. *Motor and Sport Science Journal*; No. 5, 41-54. (Persian)
9. Dobson, S. & Goddard. J. (2001), *The Economics of Football*, Cambridge University Press, First published.
10. Tomlinson (1998). *FIFA and the contest for World Football*, Cambridge, Polity press.
11. Bian, x. (2003). Predicting Olympic Medal Counts: The effects of Economic Development on Olympic performance: *The Park Place Economist*; 22: 37-44.
12. Satty, T. L. (2008). Who won the 2008 Olympics? A Multicriteria Decision of Measuring Intangibles, University of Pittsburgh.
13. Hoffmann, R, L. Chew Ging & B. Ramasamy (2002), The Socio-Economic Determinants of International Soccer Performance, *Journal of Applied Economics*; 5, 253-72.

14. Johnson, D.K.N., & Ali, A. (2000). A tale of two seasons: Participation and medal counts at the summer and Winter Olympic Games. *Social Science Quarterly*; 85, 974 - 93.
15. Krishna, A. & E. Haglund (2008). Why do some countries win more Olympic medals? Lessons for social mobility and poverty reduction. *Economic and Political Weekly*; 43, 143-51.
16. Kuper, G.H. & Sterken, E. (2001). The Olympic Winter Games: Participation and performance since 1896 Mimeo. Department of Economics, University of Groningen.
17. Lui, H.K., & Suen, W.C. (2008). Men, money, and medals: An econometric analysis of the Olympic Games. *Pacific Economic Review*; 13(1), 1-16.
18. Luiz, J & Fadal, R. (2010). An economic analysis of sports performance in Africa: *International Journal of social Economics*, vol. 38 Iss; 10, 869-83.
19. Custonia, Z. & Skoric, S. (2011). Winning Medals at the Olympic games-Does Croatia have any chance? *Journal of Kinesiology*; 43(1): 107-14.
20. Fakhri, F. (2012), Factors affecting the development and performance in athletics Master's Thesis, Faculty of Education and Psychology, University of Tabriz. (Persian)
21. Mohammadi, A. (2011). Mathematical model for ranking the countries participating in the 2006 Asian Games in Qatar, *Olympic Quarterly*, Vol. XVIII; 3 (51), 19-7. (Persian)
22. Shariati Faizabad, M; Khabiri, M; Hamidi, M. (2013). The Relationship between the Success of Countries at the Guangzhou 2010 Summer Asian Games and Demo-economic Factors, *World Conference on Psychology and Sociology 2012*; Volume 82, ; 369–374.
23. Daughtbager, N. (2013). Evaluation of socio - economic factors affecting the performance of the league's teams. Master's thesis, School of Physical Education, University of Tabriz. (Persian)
24. Johnson, D.K., & Ali, A. (2004). A tale of two seasons: Participation and medal counts at the summer and Winter Olympic Games. *Social Science Quarterly*; 85(4), 974 –93.
25. Matros, A., & Namoro, S.D. (2004). Economic incentives of the Olympic Games / on – line/. Retrieved Januray 15, 2008 from: <http://ssrn.com/abstract=588882>.
26. Roberts, G. (2006). Accounting for achievement in Athens: A count data analysis for national Olympic performance / on – lines/. Retrieved January , 20 -2008. From: <http://web.Uvic.Ca/econ/ewp.602.Pdf>.
27. Shariati Feizabadi, M., Bagheri, Y &, Goodarzi, M. (۲۰۱۴). The Relationship between the Success of Countries at the Beijing 2008 Summer Olympic Games and Demo-economic Factors. *International Journal of Sport Studies*; Vol., 4 (9), 1027-1031.
28. Sajjadi, SN, Safari, HR. Saatchian, Vahid, Rasooli, Mehdi (2013). Prioritize factors affecting the success of the standings in the 2010 Asian Games Guangzhou. *Contemporary research in sport management, spring and summer*; No. 5, 1-14. (Persian)
29. Jiang, Y., Ma, T. & Huang, Z. (2010). The Economic factors Analysis in Olympic Game. *International journal of sports science and Engineering*, Vol. 04, No. 03, 181-187.
30. Rathke, S. & Woitek, U. (2008). Economics and the summer Olympics: An Efficiency Analysis: *Journal of sports Economics*; 9(5), 520-537.
31. Andreff, M., & Poupaux, S. (2008). Les Determinants Economiques de la Performance Olympique. *International Association of Sports Economists, Working Paper Series, Paper No. 8-19.* /on-line/. Retrieved October 20, 2009 from: http://www.holycross.edu/departments/economics/RePEc/spe/Andreff_OlympicPerformance.pdf.
32. Izadi, B & Deilami, H (2015). Factors that influence the orientation of clients to attend sporting events Case Study: Students Shooshtar. Supplement to the *Bulletin Sports Management and motor behavior*; 11(21). 37-48.

33. Ahmadi, S. (۲۰۰۸). Effects of the Iranian national football team in the World Cup (2006), the national identity of citizens. Olympic Journal, No. 37: 85-96. (Persian)
34. Dadkan, MH, student, A. (2009). The study number of exchanged passes before reaching a total of four of the Champions League. Olympic College; 44: 39-48. (Persian)
35. Hoffman, R., Ging, L, & Ramasamy, B. (2004). Olympic success and ASEAN countries: Economic analysis and policy implications. Journal of Sports Economics; No. 3: 262-76.
36. Imperiale, s. & Hagerman (2011). Socioeconomic predictors of the 2010 FIFA World cup. Journal of Quantitative Analysis in sports, Vol 7, Issues 1, Article 8.
37. Bernard, A. & Busse, M.R. (2004). Who wins the Olympic Games: Economic resources and medal totals? Review of Economics and Statistics, 86 (1): 413-511.